

KANCELARIA SENATU

BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

BKS/DPK-134/29537/14 MK

Warszawa, dnia 8 lipca 2014 r.

PM/14

Nr: 29746	Data wpływu 15 stycznia 2014 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 30 czerwca 2014 r.

NIEPEŁNOSPRAWNI

TEMAT

KARTY PARKINGOWE

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja zbiorowa

Polskie Towarzystwo Wspierania Osób z Nieswoistymi Zapaleniami Jelita „J-elita”.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą w celu przywrócenia prawa do korzystania z karty parkingowej osobom z nieswoistymi zapaleniami jelita.

UZASADNIENIE WNOSZĄCYCH PETYCJE:

Ustawa z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (obowiązująca od 1 lipca 2014 r.) zawężyło grono osób niepełnosprawnych, które będą miały prawo ubiegać się o wydanie karty parkingowej. Prawa tego zostały pozbawione osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności oraz z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym z orzeczoną przyczyną niepełnosprawności inną niż ruchową, w tym grupa z nieswoistymi zapaleniami jelita.

Autorzy petycji reprezentują osoby niepełnosprawne z nieswoistymi zapaleniami jelita (choroba Leśniowskiego–Crohna i wrzodziejące zapalenie jelita grubego) zaliczane do grupy, w której przyczyną niepełnosprawności są choroby układu pokarmowego. Najczęstszymi dolegliwościami tych osób są bóle brzucha i uporczywe biegunki. Na skutek powikłań i niepożądanych działań leczenia choremu pogarsza się wzrok, osłabiają kości, następują powikłania stawowe. Praktyka orzecznicza wykazuje, że niezmiernie rzadko osoby te uzyskują kolejny symbol przyczyny niepełnosprawności, mimo występowania u nich wielu dysfunkcji innych niż tylko układu pokarmowego.

Zdaniem autorów petycji na mocy znowelizowanych przepisów znaczna część osób z nieswoistymi zapaleniami jelita straci prawo do posiadania karty parkingowej. Dotychczas posiadacz karty mógł, dzięki możliwości łatwego parkowania, w krótkim czasie docierać do pomieszczeń sanitarnych. Odebranie kart tej grupie niepełnosprawnych przyczyni się do jej wykluczenia społecznego, utrudni normalne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Autorzy petycji uważają, że zmienione przepisy ustawy – Prawo o ruchu drogowym, są krzywdzące dla dużej grupy osób niepełnosprawnych.

STAN PRAWNY:

Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 13 grudnia 2006 r., rząd polski podpisał Konwencję 30 marca 2007 r., a ratyfikacja nastąpiła 6 września 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1170).

Polska jest zobowiązana do wprowadzenia w życie zawartych w Konwencji standardów postępowania w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami realizacji ich

praw. Konwencja wyznacza standardy minimalne w respektowaniu godności ludzkiej oraz długoterminowe cele prowadzące do pełnej integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem. Jej celem jest ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności przez osoby z niepełnosprawnościami.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 68 § 3 stanowi, że władze publiczne powinny zapewnić szczególną opiekę zdrowotną dzieciom, kobietom ciężarnym, **osobom niepełnosprawnym** i osobom w podeszłym wieku. W myśl art. 69 osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczaniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.) stanowi, że niepełnosprawną jest osoba, u której określony stan został potwierdzony orzeczeniem o zakwalifikowaniu do jednego z trzech stopni niepełnosprawności: znacznego, umiarkowanego lub lekkiego.

W myśl art. 4 ustawy do **znacznego stopnia niepełnosprawności** zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. **Umiarkowany stopień niepełnosprawności** przypisany jest osobom z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolnym do pracy albo zdolnym do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającym czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. **Lekki stopień niepełnosprawności** przyznaje się osobom o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. **Niezdolność do samodzielnej egzystencji** oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Do grona osób niepełnosprawnych zaliczane są także osoby, które nie ukończyły 16 roku życia w przypadku gdy mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im

całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Od 1 lipca 2014 r. art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy stanowi, że w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie przesłanek do uzyskania karty parkingowej może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna).

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M. P. Nr 50, poz. 475), w której Sejm RP uznaje, że osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. Sejm stwierdza, iż oznacza to w szczególności prawo osób niepełnosprawnych do m.in.: dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym, życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych czy pełnego uczestnictwa - w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce - odpowiednio do zainteresowań i potrzeb.

Sejm w § 2 Uchwały stwierdził, że powyższe prawa wynikają z Konstytucji RP, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego. Nadto Sejm wezwał Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i władze samorządowe do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie tych praw.

Ustawa z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1446) w art. 8 ust. 1 stanowi, że osoba niepełnosprawna o obniżonej sprawności ruchowej, kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami. Uprawnieniem tym objęci są również kierujący pojazdami przewożący osoby o obniżonej sprawności ruchowej posiadające taką kartę oraz pracownicy placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych pozostających pod opieką tych placówek. Kierujący pojazdem powinien umieścić kartę parkingową za przednią szybą pojazdu samochodowego, w sposób umożliwiający jej odczytanie.

Karty parkingowe od 1 lipca 2014 r. (art. 8 ust. 3a ustawy) będą mogły uzyskać:

- 1) osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mające znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- 2) osoby niepełnosprawne, które nie ukończyły 16 roku życia mające znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- 3) placówki zajmujące się opieką, rehabilitacją lub edukacją niepełnosprawnych o ograniczonych możliwościach samodzielnego poruszania się.

Na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy, karty będą odpłatnie wydawane przez przewodniczącego powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności – po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej – na podstawie wydanych przez zespół orzeczeń: o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności, o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Placówki opiekuńczo-rehabilitacyjne będą mogły uzyskać karty parkingowe na podstawie przedstawionych dokumentów. Założono, że na jeden pojazd wykorzystywany do przewozu osób niepełnosprawnych przysługiwać będzie jedna karta. Okres ważności karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych będzie wynosić 5 lat, dla placówek 3 lata.

W przypadku zaprzestania używania pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych ze znacznym ograniczeniem możliwości samodzielnego poruszania się, podmiot zarządzający placówką będzie zobowiązany do niezwłocznego zwrotu karty organowi ją wydającemu (art. 8 ust. 5c–5d). Karta parkingowa straci ważność: po upływie terminu jej ważności, po zgłoszeniu utraty karty przez osobę lub placówkę albo po zwrocie karty do wydającego oraz w sytuacji śmierci osoby lub likwidacji placówki, której wydano kartę (art. 8 ust. 5e).

Opłata za wydanie karty stanowić będzie dochód budżetu państwa. Przyjęto, że opłata nie może przekroczyć 1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszanego do celów emerytalnych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”.

W celu sprawnego przetwarzania i udostępniania danych o posiadaczach kart parkingowych utworzona będzie centralna ewidencja kart parkingowych; jej administratorem ustanowiono ministra spraw wewnętrznych. W ewidencji gromadzone będą m.in.: numer karty, data jej wydania oraz ważności, orzeczenie zespołu wydającego kartę, imię i nazwisko, numer (PESEL) lub nazwa, adres placówki i numer (REGON), a także marka, model, numer rejestracyjny pojazdu (w przypadku kart wydanych placówce), data i przyczyna utraty ważności karty (dział IV rozdział 1b). Ustawodawca przyjął, że dane z ewidencji po upływie 3 lat od daty utraty ważności karty, będą usuwane.

Dotychczasowe karty parkingowe zachowają ważność do 30 listopada 2014 r. (art. 6 ust. 1). Opłata ewidencyjna za wydanie nowej karty będzie pobierana od 4 stycznia 2016 r.

PRACE LEGISLACYJNE:

Brak.

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Autorzy petycji 7 stycznia 2014 r. zwrócili się do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o podjęcie działań zmierzających do zaskarżenia do Trybunału Konstytucyjnego przepisów ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, w części dotyczącej kart parkingowych.

Biuro RPO odpowiadając na pismo Polskiego Towarzystwa Wspierania Osób z Nieswoistymi Zapaleniami Jelita wyjaśniło, że przywołana ustawa jest aktem, który jeszcze nie obowiązuje. Zgodnie z art. 188 pkt 1 i 2 Konstytucji RP, Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją oraz w sprawach zgodności ustaw z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. Powyższy przepis Konstytucji odnosi kontrolę do wymienionych rodzajowo aktów normatywnych i do prawa obowiązującego. W związku z tym RPO nie może wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją znowelizowanych przepisów Prawa o ruchu drogowym. Jednak okres między publikacją ustawy zmieniającej Prawo o ruchu drogowym, a jej wejściem w życie RPO wykorzysta na analizy konstytucyjności jej postanowień.

W kwietniu 2014 r. Irena Lipowicz Rzecznik Praw Obywatelskich zwróciła się do Jarosława Dudy Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych z zapytaniem o stan przygotowań strony rządowej do realizacji procesu przyznawania nowych kart parkingowych osobom niepełnosprawnym, w tym stan zaawansowania prac nad projektem rozporządzenia w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych. Rzecznika zainteresował fakt braku aktów wykonawczych, które w celu zapewnienia realizacji przepisów znowelizowanej ustawy – Prawo o ruchu drogowym, powinny być wydane niezwłocznie. Zdaniem Ireny Lipowicz nieprzygotowanie rozporządzeń na czas może spowodować, że po 30 listopada 2014 r. uprawnieni stracą prawo do dotychczasowej karty parkingowej, a nowej nie będą mogli uzyskać. W konsekwencji, znaczna liczba osób z niepełnosprawnościami może spotkać się z istotnym ograniczeniem ich mobilności oraz poważnymi trudnościami w realizacji codziennych obowiązków.

Z informacji uzyskanej 12 czerwca br. od Krzysztofa Kosińskiego zastępcy dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych wynika, że w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej trwają prace legislacyjne, które mają na celu przygotowanie rozporządzeń w sprawie kart parkingowych. Wzór karty parkingowej, tryb jej wydawania i zwrotu, wysokość opłaty za jej wydanie, czy też rodzaj placówek uprawnionych do

uzyskania karty parkingowej określą akty wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ust. 7–9 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1446).

Krzysztof Kosiński, w piśmie skierowanym do Biura Komunikacji Społecznej Kancelarii Senatu poinformował, że projekt rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania karty parkingowej został już przekazany do podpisu Ministra. Pozostałe rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych, a także wysokości opłaty za jej wydanie oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych, zostaną przekazane do Rządowego Centrum Legislacji w celu zwolnienia z obowiązku rozpatrzenia przez Komisję Prawniczą. Zdaniem przedstawiciela Ministerstwa, projektowane rozporządzenia wejdą w życie 1 lipca 2014 r.

INFORMACJE DODATKOWE:

Nowe przepisy dotyczące wydawania kart uprawniających do parkowania na tzw. kopertach, mają na celu wyeliminowanie nadużyć w ich wykorzystywaniu. Zgodnie ze zmianami karty będą wydawane tylko osobom z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności i jednocześnie z ograniczonymi możliwościami poruszania się. Niepełnosprawni z umiarkowanym stopniem będą mogli otrzymać kartę parkingową jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna). Dla osób do 16 roku życia, które nie mają w orzeczeniu określonego stopnia niepełnosprawności, warunkiem otrzymania karty parkingowej będzie ograniczona możliwość poruszania się.

Osoba spełniająca powyższe warunki otrzyma imienną kartę parkingową. Karta dla osoby fizycznej będzie wydawana na czas określony, w oparciu o okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności, ale nie dłużej niż na 5 lat. Karta dla placówek będzie wydawana na 3 lata. Karty parkingowe będzie wydawał przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności.

Od 1 września 2014 r., dla zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych, organy zarządzające ruchem na drogach będą zobowiązane do wyznaczania adekwatnej do wielkości parkingu liczby miejsc dla pojazdów z kartami:

1. jedno stanowisko, gdy liczba wszystkich miejsc wynosi 6–15;
2. dwa stanowiska, gdy liczba wszystkich miejsc wynosi 16–40;
3. trzy stanowiska, gdy liczba wszystkich miejsc wynosi 41–100;

4. 4% ogólnej liczby stanowisk, gdy wszystkich miejsc jest więcej niż 100.

Nowym postanowieniem w ustawie jest ewidencjonowanie kart parkingowych. Od 4 stycznia 2016 r. karty będą ewidencjonowane w centralnej ewidencji, stanowiącej część Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK). Ewidencjonowane kart ma usprawnić proces kontrolowania sposobu użytkowania kart i zminimalizować koszty przedsięwzięcia.

Omawiana ustawa wprowadza też zmiany do Kodeksu wykroczeń polegające na dodaniu nowego wykroczenia polegającego na posługiwaniu się kartą parkingową osoby niepełnosprawnej w sposób nieuprawniony. Za popełnienie tego czynu zabronionego przewidziano karę grzywny w wysokości do 2 tys. zł.

REKOMENDACJE BIURA:

Zmiana zasad wydawania kart parkingowych budzi kontrowersje w środowisku osób niepełnosprawnych. Ich zdaniem nowa regulacja spowoduje, że wielu niepełnosprawnych, którzy mieli wcześniej przyznane bezterminowe karty parkingowe, zostanie ich pozbawiona, gdyż nie spełnią wymogów ustawowych do nabycia prawa do kart. Takie działania, w ich opinii, są niekonstytucyjne i przyczyniają się do utraty zaufania obywatela do stabilności oraz trwałości stanowionego prawa.

Autorzy petycji stawiają pytanie czy zamiast wydawać nowe karty nie prościej byłoby egzekwować właściwe wykorzystanie kart dotychczas użytkowanych i zgodnych z unijnym wzorem (imienna, ze zdjęciem i określonym terminem ważności)? Czy wydanie nowych kart rozwiąże problem przestrzegania prawa?

W analizowanej sprawie należy przywołać informacje władz samorządowych, prezentowane w pracach sejmowej Podkomisji ds. osób niepełnosprawnych, z których wynika, że spośród 650 tys. kart parkingowych wydanych w całym kraju około 40% kart może być nieważnych – nie wróciły one do organu je wydającego i prawdopodobnie wciąż pozostają w obiegu. Ustawodawca podjął zatem próbę wyeliminowania nieprawidłowości w obrocie kartami parkingowymi i zapobieżenia nadużyć w korzystaniu z miejsc przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych przez posługujących się kartą w sposób nieuprawniony.

Mając na uwadze powyżej zaprezentowane informacje, Biuro pozostawia do uznania Komisji podjęcie decyzji o potrzebie podjęcia prac legislacyjnych postulowanych w petycji.

OPRACOWAŁA

Marzena Krysiak

WICEDYREKTOR

Andrzej Dziubecki

J-elita

Polskie Towarzystwo Wspierania Osób z Nieswoistymi Zapaleniami Jelita

SEKRETARIAT
Szef Kancelarii Senatu

Wpłynęło dn. 14.01.2014 r. sat.

Warszawa, 07.01.2014 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

nr. 54/36

podpis. [signature]

2014-01-15

Szanowna Pani Profesor
Irena Lipowicz
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

KANCELARIA SENATU
BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ
Dział Petycji i Korespondencji

Wpłynęło dn. 2014-01-15
Nr. 23537 Podpis. [signature]

Szanowna Pani Profesor,

Działając w imieniu członków Polskiego Towarzystwa Wspierania Osób z Nieswoistymi Zapaleniami Jelita „J-elita” zwracamy się z prośbą o podjęcie działań zmierzających do zaskarżenia ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, w części dotyczącej kart parkingowych.

Dotychczasowe prawo przewidywało przyznawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym na podstawie wydanego przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności: orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień - wraz ze wskazaniem, o którym mowa w art. 6b ust.3 pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełno-sprawności, spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 05-R lub 10-N.

Znowelizowana ustawa odbiera prawa do posiadania kart parkingowych osobom z lekkim stopniem, natomiast dopuszcza wydawanie kart osobom z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, a w przypadku osób z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym, prawo do karty parkingowej będą miały tylko osoby z orzeczoną przyczyną niepełnosprawności oznaczoną symbolem 04-O, 05-R lub 10-N.

Zmiana ta spowoduje, że osoby niepełnosprawne z innymi symbolami przyczyny niepełnosprawności zostaną pozbawione do niej praw z dniem 30 listopada 2014r. Będzie to miało miejsce nawet w sytuacji kart przyznanych bezterminowo. Oznacza to, że odbiera się beneficjentom już raz przyznane wcześniej prawo - co jest zaprzeczeniem zasady, że prawo nie działa wstecz. Takie działania uważamy za niekonstytucyjne

w kontekście praw nabytych, powodujące utratę zaufania do stabilności i trwałości stanowiącego prawa.

Przy tworzeniu zmian nie wzięto także pod uwagę innych grup niepełnosprawnych, u których niepełnosprawność nie jest tak widoczna jak w przypadku 04-O, 05-R czy 10-N. Jednakże niepełnosprawni ci również mają istotne problemy w samodzielnym poruszaniu się.

Grupa niepełnosprawnych z nieswoistymi zapaleniami jelita (głównie jest to: choroba Leśniowskiego-Crohna i wrzodziejące zapalenie jelita grubego) zaliczana jest do grupy, w której przyczyną niepełnosprawności są choroby układu pokarmowego i oznaczana symbolem 08-T.

Najczęstszymi dolegliwościami tych osób są bóle brzucha i uporczywe biegunki, nierzadko masywne, nawet do kilkudziesięciu w ciągu doby. Nie bez znaczenia jest fakt, że osoby z tą niepełnosprawnością na skutek powikłań i działań niepożądanych leczenia, zapadają na kolejne choroby, które pogarszają wzrok, osłabiają kości. Jednym z częstych powikłań są zmiany stawowe. Praktyka orzecznicza wskazuje, że niezmiernie rzadko chorzy otrzymują kolejny symbol przyczyny niepełnosprawności, mimo czasami wielu dysfunkcji innych niż pokarmowy układów.

W świetle znowelizowanych przepisów znaczna część osób z NZJ, które do tej pory posiadały karty parkingowe - straci do nich prawo. Możliwość załatwienia swoich potrzeb fizjologicznych, zwłaszcza w sytuacjach pilnych, trudno nazwać „przywilejem”, jak większość określa posiadanie prawa do karty parkingowej. Karta parkingowa niejednej osobie pozwoliła uniknąć sytuacji uwłaczającej godności ludzkiej, kiedy dzięki szybkiemu zaparkowaniu pojazdu biegiem dotarła na czas do toalety.

Odebranie kart tym właśnie osobom - nosi znamiona dyskryminacji całej grupy osób z tą niepełnosprawnością i przyczyni się do tego, że część z tych osób zamknie się w domach, by być w pobliżu toalety. Uchwalona właśnie ustawa spowoduje wykluczenie społeczne części chorych na NZJ.

Dotychczasowe przepisy ustawy Prawo o ruchu drogowym nie przewidywały kart parkingowych dla wszystkich niepełnosprawnych. W rozumieniu tego przepisu osobą niepełnosprawną była osoba o obniżonej sprawności ruchowej, w orzeczeniu której zawarta była informacja o spełnieniu określonej przesłanki. Po wprowadzeniu zmian w ustawie - osobą niepełnosprawną w rozumieniu tego przepisu będzie już tylko osoba o obniżonej sprawności fizycznej, posiadająca odpowiedni wpis w pkt. 9 orzeczenia ale jednocześnie posiadająca określony kod przyczyny niepełnosprawności. Zatem nawet jeśli przewodniczący składu orzekającego stwierdzi u osoby z umiarkowanym stopniem obniżoną sprawność ruchową, to osoba ta, z uwagi na inny kod przyczyny niepełnosprawności niż podany w ustawie, prawa do karty parkingowej nie będzie miała.

W artykule Beaty Rędzak, jaki ukazał się na stronie internetowej www.niepełnosprawni.pl pt. „Kogo wykluczą nowe przepisy dotyczące kart

parkingowych” zawarta jest wypowiedź Przewodniczącego Sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny - Sławomira Piechoty, który zaznaczył, że: „nie jest określone źródło kłopotów z ruchem, nie ma więc przeszkód by przy innych schorzeniach taką kartę wydać, jeśli to schorzenie przeszkadza w swobodnym poruszaniu się. To przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania oceni daną sytuację.” Niezmiernie dziwi nas powyższa wypowiedź, bo przecież nowelizacja wyraźnie określa jakie to ma być „źródło kłopotów z ruchem” - musi to być 04-0, 05-R lub 10-N. Jeżeli zatem sam Przewodniczący Komisji Społecznej i Rodziny - nie rozumie treści wprowadzanych zmian, to być może pozostali posłowie również nie zdają sobie sprawy z krzywdy, jaką wyrządzają części osób niepełnosprawnych.

Potrzebę wprowadzenia nowelizacji ustawy powszechnie tłumaczy się koniecznością zmiany instytucji uprawnionej do wydawania kart parkingowych oraz koniecznością ograniczenia korzystania z kart przez osoby nieuprawnione a tymczasem faktycznym powodem jest zwyczajna weryfikacja osób uprawnionych, czyli odebranie kart wszystkim osobom z lekkim stopniem oraz z umiarkowanym o przyczynie innej niż określona w ustawie. Tym sposobem zostanie rozwiązana sprawa brakujących miejsc parkingowych.

Zamiast egzekwować właściwe wykorzystanie kart parkingowych, wszak mamy karty zgodne z wzorem unijnym (imiennie, ze zdjęciem i określonym terminem ważności) - to lepiej je wymienić? Czy to coś zmieni i nagle spowoduje przestrzeganie prawa? Wszystko odbędzie się kosztem osób niepełnosprawnych, bo za nowe karty będą musieli zapłacić.

Reasumując, uważamy iż powyższe argumenty stanowią istotne powody do podjęcia działań przez Rzecznika Praw Obywatelskich, zatem wnosimy jak na wstępie.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Magdalena Sajak

Agnieszka Kowalczyk

Prezes Zarządu Głównego
Towarzystwa „J-elita”

Sekretarz Zarządu Głównego
Towarzystwa „J-elita”

Do wiadomości:

- Pan Bartosz Artukowicz, Minister Zdrowia
- Pani Minister Ewa Polkowska, Szef Kancelarii Senatu
- Pan Jarosław Duda, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
- Pan Lech Czapla, Szef Kancelarii Sejmu
- Pan Tomasz Latos, Przewodniczący Komisji Zdrowia
- Pan Władysław Kosiniak-Kamysz, Minister Pracy i Polityki Społecznej

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
BIURO PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 529 06 00, fax +48 22 529 06 02
www.mpips.gov.pl; www.niepelnosprawni.gov.pl; E-Mail: sekretariat.bon@mpips.gov.pl

BON-VIII-070-1-GG/14

Warszawa, dnia 17 czerwca 2014 r.

KANCELARIA SENATU BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ
17. 06. 2014
Nr kancelaryjny..... <i>BKS/1499</i>
Kancelaria Senatu.....

Biuro Komunikacji Społecznej

W nawiązaniu do pisma (e-mail) z dnia 9 czerwca br., dotyczącego działań podjętych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w celu przygotowania rozporządzeń w zakresie kart parkingowych, proszę o przyjęcie poniższej informacji.

Wskazać należy, że m.in. wzór karty parkingowej, tryb jej wydawania i zwrotu, wysokość opłaty za jej wydanie, czy też rodzaj placówek uprawnionych do uzyskania karty parkingowej określają akty wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ust. 7-9 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1446).

W chwili obecnej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej trwają prace legislacyjne dotyczące projektów rozporządzeń w przedmiotowym zakresie. Projekt rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania karty parkingowej został przekazany do podpisu Ministra. Pozostałe rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych, a także w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych zostaną przekazane do Rządowego Centrum Legislacji w celu zwolnienia z obowiązku rozpatrzenia przez Komisję Prawniczą.

Projektowane rozporządzenia wejdą w życie z dniem 1 lipca 2014 r.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Pełnomocnika Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Krzysztof Kosiński